

TISKOVÁ ZPRÁVA K VYDÁNÍ ZPRÁVY SOCIAL WATCH 2020

(Praha, 21. 7. 2020) **Social Watch ČR vydává pravidelnou monitorovací zprávu, která sleduje dodržování Cílů udržitelného rozvoje OSN. Zpráva pro rok 2020 je dělena na pět oblastí: lidé, planeta, prosperita, mír a partnerství. Je složena z jednotlivých kapitol, které se věnují buď oblasti jako celku nebo jedné konkrétní kauze.**

Anna Šabatová upozorňuje, že v českém právním systému stále není dostatečně zakotven zákaz fyzických trestů na dětech. Ačkoli si 80 % populace myslí, že by se mělo předcházet násilí na ženách, stále nebyla ratifikována Istanbulská úmluva. Ochrana hospodářské soutěže neprospívá, že podání podnětu, který upozorňuje na nesrovnalosti v zadání veřejné soutěže, je zpoplatněno 10 tisíci korun. Vězení jsou přeplněná a chybí pozice dětského ombudsmana.

Šárka Homfray se zabývá zónou takzvané šedé ekonomiky a nakolik bují v ČR, zejména skrze švarcsystém. Kontroly z let 2018 a 2019 zaměřené na tuto problematiku ve více než polovině případů nelegální zaměstnávání prokázaly. Problémy vnikají při účelovém zaměstnávání na dohodu nebo na živnostenský list v případech, kdy náplň práce odpovídá spíše pracovnímu úvazku, či zaměstnávání lidí ze zahraničí přes pracovní agentury. V době pandemie COVID-19 stát zavedl speciální opatření – například přiznání ošetřovného osobám pracujícím jako OSVČ nebo na dohodu. Homfray navrhuje tato opatření ponechat i po konci pandemie.

Krajina usychá kvůli klimatické změně, špatnému zemědělskému a lesnickému hospodaření. Přes dostatek srážek v minulých měsících půda vodu zadržet nedokáže. Plánované přehradý vodu v krajině neudrží. Přístup českých politiků je liknavý a neslibuje dostatečné řešení. Udržitelným řešením není ani stavba dalších jaderných reaktorů. Daniel Vondrouš, ředitel asociace ekologických nevládních organizací, celou situaci komentuje takto: „Chybějící rozhled našich politiků a úředníků tak musí nahrazovat improvizace občanů: sázíme stromy, chytáme vodu, šijeme roušky, třídíme. Samozřejmě, že bez zapojení lidí by to nešlo. Ke skutečné změně ale potřebujeme, aby ti, co je za to platíme, lépe dělali svou práci.“

Zpráva upozorňuje na segregaci romských dětí v rámci českého vzdělávacího systému. Vznikají tak čistě romské a čistě české třídy. Sociální znevýhodnění dětí a mladých lidí často vede k výraznému omezení jejich vzdělání a tím i svobody ve volbě budoucí profese.

Česká republika ve srovnání se zbytkem Evropské unie zaostává na mzdové úrovni a kvalitě životě. V posledních letech jsme nezaznamenali žádné nové podněty usnadňující ekonomiku „zezdola“ - tedy podporující malé a střední podniky nebo družstevnictví. Místní ekonomika je závislá na světové konjunkturu a hospodářský propad související s pandemií COVID-19 na ní bude mít velmi negativní dopad. Makroekonom Jiří Šteg doporučuje investovat do inovativních a progresivních technologií místo klasických výrobních a udělat tlustou čáru za exekucemi.

Podle Státního zdravotního ústavu žije v ČR 3590 osob s diagnostickým HIV a přibližně dalších 700 o své diagnóze neví. Při léčbě HIV dochází k tak výraznému snížení virové nálože, že osoba takto nemocná už nemůže nikoho dalšího nakazit. Lidé žijící s HIV se ale stále setkávají s diskriminací ve zdravotnických zařízeních a v některých případech i na pracovišti. Testování na HIV je často považováno za něco stigmatizujícího, ačkoli častější testování snižuje riziko přenosu a dává dostatek času na efektivní léčbu.

Mezinárodní partnerství a solidarita, které jsou základním pilířem pro zajištění společenské i environmentální udržitelnosti, mají v České republice stále menší podporu. Je to dáno především chybnou politikou posledních ministrů zahraničních věcí, kteří umožnili z rozvojové spolupráce udělat další podpůrný nástroj pro soukromý sektor. Chybou je také to, že Česká rozvojová agentura jen minimálně podporuje vzdělávací aktivity, které by pestře a neideologicky informovaly obyvatele ČR o dění ve světě a v rozvojových zemích. Netransparentnost při přidělování finančních dotací, na kterou Social Watch upozorňuje pravidelně, se nadále zhoršuje.

***Social Watch** je mezinárodní síť občanských organizací usilujících o vymýcení chudoby a jejích příčin, o ukončení všech forem diskriminace a rasismu, o zajištění spravedlivé distribuce bohatství a naplňování lidských práv. Social Watch prosazuje mír, sociální, ekonomickou, environmentální a genderovou spravedlnost a zdůrazňuje právo každého člověka nežít v chudobě. V současnosti jsou členy české koalice: ADEPTTs, Alternativa Zdola, EDUCON, Ekumenická akademie, EUROSOLAR, Fórum 50 %, Nesehnutí, Svět bez válek a násilí, Wontanara a další nezávislí experti a expertky.*